

Οι παραιτήσεις ήταν εκ του ασφαλούς και εκ του πονηρού...

Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Μιλάει στα «ΝΕΑ» ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Παιδείας κ. Δ. Ρόκος

Ο Γενικός γραμματέας του υπουργείου Παιδείας και πανεπιστημιακός δάσκαλος κ. Δημ. Ρόκος στη συνέντευξη που παραχώρησε στα ΝΕΑ, αποκαλύπτει με αίσθημα ευθύνης αλλά και παρρησία τα πραγματικά αίτια των παραιτήσεων στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο και τους στόχους της Δεξιάς στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Παράλληλα, έχοντας πρωταγωνιστήσει στην εκπόνηση του νέου νόμου για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, αναλύει το νέο θεσμικό πλαίσιο και επισημαίνει τις σημερινές δυνατότητες και προοπτικές ανάπλασης του ελληνικού Πανεπιστημίου σ' ένα ζωντανό και δημιουργικό κύτταρο της κοινωνίας μας.

Κύριε Ρόκο, ο πρωθυπουργός κ. Ανδρέας Παπανδρέου σε πρόσφατο μηνυμά του προς όλα τα μέλη των ΑΕΙ της χώρας, υπογράμμισε ανάμεσα σ' άλλα ότι «η κυβέρνηση προσπαθεί να διαμορφώσει τις προϋποθέσεις και ν' ανοίξει το δρόμο για να γίνει το ελληνικό Πανεπιστήμιο κύτταρο προόδου και δημιουργικής δουλειάς, πεδίο αρμονικής συνεργασίας δασκάλων και φοιτητών, θεμέλιο της εθνικής μας ανεξαρτησίας και της κοινωνικής προκοπής της πατρίδας μας». Ποιές δυνατότητες παρέχει ο νέος νόμος ώστε να γίνει κατορθωτή η υλοποίηση αυτών των στόχων και οραματισμών;

Ο νόμος για τη δομή και λειτουργία των ΑΕΙ, όπως πολύ εύστοχα ο κύριος πρωθυπουργός παρατήρησε στο μηνυμά του, διαμόρφωσε τις προϋποθέσεις για να πάρουν στα χέρια τους οι φορείς της πανεπιστημιακής κοινότητας την τύχη του ελληνικού Πανεπιστημίου, του καινούργιου, δημοκρατικού και σύγχρονου Πανεπιστημίου, το οποίο θα είναι δεμένο με τις ανάγκες του τόπου και με τις προσδοκίες του λαού μας.

Βέβαια, ο νόμος διαμορφώνει το θεσμικό πλαίσιο. Ομως οι φορείς της πανεπιστημιακής κοινότητας έχουν την τιμή και την ευθύνη μέσα σ' αυτό το θεσμικό πλαίσιο ν' αναπτύξουν με δημιουργικές πρωτοβουλίες, με την ουσιαστική και υπεύθυνη συμμετοχή τους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και το κυριότερο, με το κλίμα ενότητας και αρμονικής μεταξύ τους συνεργασίας συνθήκες σπουδών και έρευνας που θα μπορούν ν' αποτελέσουν το θεμέλιο για την υλοποίηση του νόμου αυτού...

Ποιά είναι τα συγκεκριμένα στοιχεία του νόμου που επιτρέπουν τη δημιουργία συνθηκών που να οδηγούν στην υλοποίηση των διατάξεων του νόμου...

Πρώτο, μέχρι σήμερα τα προγράμματα σπουδών ήταν απολιθωμένα και αναχρονιστικά και οι φοιτητές αμέτοχοι σ' όλες τις διαδικασίες διάλεξαν την αυλή

παρά την αίθουσα διδασκαλίας. Σήμερα, οι φοιτητές παίρνουν ενεργό μέρος στη διαμόρφωση των προγραμμάτων. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι οι φοιτητές υπαγορεύουν τις απόψεις τους. Τους αναγνωρίζεται όμως στην πράξη το δικαίωμα, μέσα στο κύτταρο δημοκρατίας του νέου Πανεπιστημίου που είναι το Τμήμα, να διαλέγονται επιστημονικά με τους δασκάλους τους, και όντας ώριμοι και πληροφορημένοι πολίτες μπορούν να επηρεάσουν επιστημονικά και διαλεκτικά τα προγράμματα σπουδών τους.

Δεύτερο, το καινούργιο Πανεπιστήμιο έχει μεταπτυχιακές σπουδές και έρευνα. Αποκτά έτσι επιστημονική ολοκλήρωση και αυτοδυναμία. Αυτό σημαίνει ότι δεν θα είναι πια, όπως μέχρι σήμερα, καταδικασμένο να μεταδίδει απλά και μόνο τη γνώση που παραγόταν έξω από τον τρόπο μας, αλλά θα ερευνά και θα παράγει νέα γνώση στις συγκεκριμένες ανάγκες της, μέσα από τον κοινωνικό έλεγχο που συνεπάγεται η λειτουργία του εθνικού Συμβουλίου Ανώτατης Παιδείας (ΕΣΑΠ).

Τρίτο, στο καινούργιο δημοκρατικό Πανεπιστήμιο, οι φοιτητές μας θα έχουν την ευκαιρία και κάθε δυνατότητα με τη δουλειά τους και την ισότιμη συνεργασία με τους δασκάλους τους, να φτιάξουν τους όρους για την κατάκτηση, στην πράξη, της εθνικής μας ανεξαρτησίας.

Όσο οι έρευνες για πετρέλαιο π.χ. στη χώρα μας, μπορούν να γίνουν από ξένους, το αίτημα για εθνική ανεξαρτησία είναι αντικειμενικά υπονομευμένο.

Το καινούργιο Πανεπιστήμιο, αναπτύσσοντας τη διδασκαλία και την έρευνα στους καίριους και στρατηγικούς τομείς της εθνικής μας ανεξαρτησίας, όπως η τεχνολογία της εθνικής άμυνας, η διερεύνηση και αξιοποίηση από μας τους ίδιους των φυσικών πόρων της πατρίδας μας, η παρακολούθηση και η προστασία του περιβάλλοντος, η ολοκληρωμένη διαδικασία μελετών και έργων περιφερειακής ανάπτυξης, η τεχνολογία της ηλιακής και αιολικής ενέργειας, η τεχνολογία της ηλιακής συστημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών κ.λ.π. χτίζει με συνέπεια και συστηματικότητα τις προϋποθέσεις για τη διασφάλιση και κατοχύρωση της εθνικής μας ανεξαρτησίας.

Τέταρτο, πολλές φορές στο παρελθόν, η Ν.Δ έλεγε ότι η χώρα μας είναι φτωχή και το μόνο που μπορούσε να μας σώσει είναι «το δαιμόνιο της φυλής». Οι πολιτικές της επιλογές όμως, και οι συνθήκες μόρφωσης και εργασίας έδιωχναν το ζωντανότερο επιστημονικό δυναμικό της χώρας και το καταδίκαζε στη φοιτητική αρχικά και στην επιστημονική στη συνέχεια προσφυγιά.

Ο καινούργιος νόμος για τα ΑΕΙ ανοίγει το δρόμο για την επιστροφή αυτού του δυναμικού στην πατρίδα μας.

Υπάρχουν εγγενείς ή αντικειμενικές δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου νόμου;

Η Πολιτεία έκανε το καθήκον της διαμορφώνοντας το θεσμικό πλαίσιο. Είναι χρέος τώρα όλων μας, πανεπιστημιακών δασκάλων και φοιτητών και όλων των εργαζομένων στο ελληνικό Πανεπιστήμιο, αλλά ακόμα και των κοινωνικών φορέων που παίρνουν μέρος στο ΕΣΑΠ, να αποδείξουμε την ωριμότητά μας και την ευθύνη μας σε συνθήκες πράξης.

Θυμάμαι ότι χρόνια ολόκληρα παλεύαμε μέσα και έξω από το Πανεπιστήμιο για μια πολύ μικρότερη και εξαιρετικά λιγότερο ουσιαστική συμμετοχή στη ζωή και λειτουργία του Πανεπιστημίου. Σήμερα, και εδώ μιλάω ως πανεπιστημιακός δάσκαλος, έχουμε στα χέρια μας ολόκληρο το πανεπιστήμιο. Και θα κριθούμε από τον τρόπο με τον οποίο θα αξιοποιήσουμε τη δυνατότητα να το βάλουμε στην υπηρεσία του τόπου και του λαού μας.

Ετσι λοιπόν, τις παλιές διαίρεσεις σε καλούς φοιτητές και επιστημονικό διδακτικό προσωπικό (ΕΔΠ) και σε κακούς καθηγητές θα πρέπει να τις διαδεχθεί η

ειρηνική και αρμονική δημοκρατική, επιστημονική συνεργασία όλων όσων πονάνε το τόπο μας, τον ιδρώτα των εργαζομένων που επενδύεται στην Παιδεία....

Ας έρθουμε στο ζήτημα που δημιουργήθηκε στο Πολυτεχνείο. Πως είδατε τις παραιτήσεις των πρυτανικών αρχών του Μετσοβίου...

Δεν αιφνιδιαστήκαμε καθόλου από μια τέτοια αντίδραση. Ήταν φυσιολογική και μαθηματικά προδιαγεγραμμένη. Ήδη, η θέση του υπουργείου εκφράστηκε τόσο από τον υπουργό κ. Κακλαμάνη, όσο και από τον αρμόδιο υφυπουργό Παιδείας κ. Παπαθεμελή και έτσι θα περίττευε το οποιοδήποτε σχόλιο.

Αλλά έχοντας τη συγκεκριμένη πείρα δουλειάς για αρκετά χρόνια στο Πολυτεχνείο θα μπορούσα να πω τα εξής:

Η παραίτηση αφορούσε βεβαίως το νέο νόμο πλαίσιο και όχι τη διαφύλαξη του πανεπιστημιακού ασύλου απο μία εκδήλωση ενός φορέα που εξουσιοδοτήθηκε απο τη συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού να χειρίζεται όλα τα εθνικά θέματα για τέσσερα χρόνια.

Η παραίτηση έγινε εκ του ασφαλούς απο διοικητικά αξιώματα και όχι από την καθηγητική θέση. Αυτό αναγκαστικά μου φέρνει στο μυαλό την αντίστοιχη συμπεριφορά των αντίστοιχων ανθρώπων στα χρόνια της δικτατορίας.

Εφτά χρόνια δεν ευαισθητοποιήθηκαν και δεν αντέδρασαν στη δικτατορία. Πρόσχημα γι' αυτό, η διαφύλαξη του εκπαιδευτικού ιδρύματος και η δυνατότητα να διδάσκουν τους φοιτητές μας.

Στον κάθε απλό και καλοπροαίρετο πολίτη γεννιέται εύλογα η απορία, γιατί μόλις η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ προώθησε τη βαθεία αλλαγή στα Πανεπιστήμια επιχείρησαν να αποδιοργανώσουν την εκπαιδευτική διαδικασία, δημιουργώντας με την παραιτήσή τους το κενό εξουσίας.

Βέβαια, η κυβέρνηση αστραπιαία και ακαριαία αντιμετώπισε το θέμα, με την ομόθυμη συμπαράταξη όλων των φοιτητών και των νέων πανεπιστημιακών δασκάλων, αλλά και πάρα πολλών άξιων και δημοκρατικών καθηγητών, που βέβαια δεν πρόκειται να ανταποκριθούν στις επιταγές του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης, των γνωστών Ενώσεων των καθηγητών και του «Πατριωτικού Συνδέσμου Αθηνών Ιωάννης Καποδίστριας» να παραλύσουν τη ζωή και τη λειτουργία του καινούργιου δημοκρατικού Πανεπιστημίου.

Θα έλπιζα ένας ή δυό από τους καθηγητές που παραιτήθηκαν, βλέποντας το ποιοί αποτελούν τον «Πατριωτικό Σύνδεσμο» να καταλάβουν τον ολισθηρό και επιζήμια εθνικά δρόμο που ακολούθησαν....

Τι γίνεται όμως απο δω και πέρα....

Η ζωή συνεχίζεται: οι φοιτητές μας και οι δασκάλοι τους που είναι αποφασισμένοι ν' ανοίξουν το δρόμο για την ουσιαστική αλλαγή στα Πανεπιστήμια μας, προετοιμάζονται με συστηματικότητα να λειτουργήσουν το Πολυτεχνείο και τα Πανεπιστήμια και να τα κάνουν δημιουργικά κύτταρα δουλειάς, διδασκαλίας και έρευνας και να μην επιτρέψουν σε οποιοδήποτε αντιδραστικό μηχανισμό να φράξει το δρόμο της προόδου.

Αλλωστε, δεν είναι αξιοπιστες οι οϊμωγές τους για δήθεν προστασία απο μέρους τους, της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του πανεπιστημιακού ασύλου...

Γιατί δεν είναι αξιόπιστες;... Εχετε τίποτε το συγκεκριμένο να αναφέρετε στο σημείο αυτό;

Λυπάμαι που θα επικαλεστώ ένα αντικειμενικό και αδιαφιλονίκητο στοιχείο, που μοιραία όμως έχει και κάποιο προσωπικό χαρακτήρα: Όταν ο κύριος υπουργός

αναζήτησε έναν απο τους τρεις παραιτηθέντες ο οποίος εδώ και πολλά χρόνια – χωρίς ποτέ γι' αυτό να πάρει άδεια, σύμφωνα με το νόμο, από το υπουργείο Παιδείας-διατελεί μέλος του διοικητικού συμβουλίου και μάλιστα εντεταλμένος σύμβουλος μιάς από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες της χώρας μας, επι πέντε μέρες δεν έγινε δυνατή η επικοινωνία μαζί του, λόγω της επαγγελματικής απασχόλησής του στο εργοστάσιο που βρίσκεται πολύ μακριά από την Αθήνα!...

Αν αυτό βέβαια, ήταν απλά πρόφαση δεν παύει να χαρακτηρίζει αυτόν που τη χρησιμοποίησε.

Για να μην κρυβόμαστε πίσω από το δαχτυλό μας, θα μπορούσαν ίσως μερικοί από αυτούς που παραιτήθηκαν με ευθύτητα να διατυπώσουν την αντίρρησή τους στο άρθρο 13 π.χ. του νέου νόμου, που καθορίζει με σαφήνεια και κατηγορηματικότητα ότι:

«η ιδιότητα του μέλους του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) είναι ασυμβίβαστη με κάθε άλλη επαγγελματική απασχόληση».

Τώρα, όσοι υπεραμύνονται του πανεπιστημιακού ασύλου απέναντι στη μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού, είναι γνωστό και το κατάγγειλαν επώνυμα πανεπιστημιακά όργανα, ότι χρησιμοποίησαν τις πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις, τους πανεπιστημιακούς εξοπλισμούς και το έμπνηχο δυναμικό του Πολυτεχνείου, για να προετοιμάσουν και να διεξάγουν συνέδρια του ΝΑΤΟ...

Το κρούσμα του Πολυτεχνείου είναι το μοναδικό, ή έχουμε και άλλα σε άλλες Σχολές; Γιατί όπως λέγεται (μέχρι στιγμής δεν γνωρίζει τίποτε το υπουργείο) έχει υποβάλει την παραίτησή του και ο πρύτανης της Ανωτάτης Γεωπονικής Σχολής Αθηνών, με την αιτιολογία ότι η Σχολή με το νέο νόμο μετατρέπεται σε Τμήμα με αποτέλεσμα να υποβαθμίζεται....

Είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε όλες τις μεθοδεύσεις που προωθούν οι αντιδραστικοί κύκλοι και που ακολουθούν δυστυχώς καμιά φορά, και καλοπροαίρετοι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι.

Ενα παράδειγμα: όπως λέει ο νόμος, κάθε πανεπιστημιακή μονάδα που μέχρι σήμερα χορηγούσε ένα πτυχίο, έχει μετατραπεί αυτοδίκαια απο την έναρξη ισχύος του νόμου, σε Τμήμα που αποτελεί την καινούργια πανεπιστημιακή μονάδα έρευνας και διδασκαλίας.

Προσπαθώντας να αποταθούν σε επιπόλαιους και αφελείς συναδέλφους, διατείνονται ότι έτσι ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα που έχουν μόνο ένα Τμήμα, και δικαιολογημένα διότι χορηγούν μόνο ένα πτυχίο, όπως π.χ.η Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή ή η Πάντειος ή η Ανώτατη Βιομηχανική υποβαθμίζονται.

Τα ΑΕΙ αυτά παραμένουν Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Εχουν ένα Τμήμα που χορηγεί το αντίστοιχο πτυχίο και όταν συγκροτηθούν τα νέα όργανα και το ΕΣΑΠ, σύμφωνα με τις ανάγκες του τόπου, τα επιστημονικά δεδομένα και τον δημοκρατικό προγραμματισμό με βάση το άρθρο 6 του νόμου είναι δυνατό είτε 10 τμήματα να συγχωνευτούν σε ένα, είτε ένα τμήμα να χωριστεί σε 10. Κι' αυτό το ξέρουν όσοι επιχειρούν να ξεσηκώσουν αυτό το θόρυβο.

Είναι αυτονόητο ότι μιά τέτοια κακής ποιότητας προπαγάνδα έχει ως στόχο να υποδαυλίσει ταυτόχρονα και φοιτητικές αντιθέσεις που όμως, δυστυχώς γι αυτούς, δεν θα ακολουθήσουν.

Ολες αυτές οι προσπάθειες αποβλέπουν ασφαλώς στον επηρεασμό πρώτα απ' όλα της πλειοψηφίας του καθηγητικού σώματος. Πιστεύεται ότι ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί;

Το σπασμωδικό ξεσκεπασμα των γνωστών προθέσεων των αντιδραστικών κύκλων βοήθησε αποφασιστικά στην αποεμπλοκή μεγάλου αριθμού καθηγητών από τους σκοτεινούς κύκλους που θέλουν να διαλυθούν τα Πανεπιστήμιά μας.

Είναι μεγάλη χαρά για μένα, να διαπιστώσω το πόσο δημιουργικά και αποτελεσματικά προωθείται το κλίμα ενότητας και δουλειάς μέσα στο Πανεπιστήμιο , με πρωτοπόρους πολλούς άξιους καθηγητές και τους νεότερους συναδέλφους τους και υλοποιούν με απόλυτη ακρίβεια τις διατάξεις του νέου νόμου...